

REAKCIJA PRIEŠ NEGRŲ DEMONSTRACIJAS

AMERIKA PASIŪLĖ NATO VALSTYBIŲ RYŠIAMS SAVO ERDVĖS SATELITUS

Nauja susižinojimo sistema — per erdves

PARYŽIUS. — Nato valstybių politinė taryba jau kelis kartus svarstė, ką padaryti su Nato valstybių sudėtinga susižinojimo sistema, dabar kai Nato štabams tenka išsikraustyti iš Prancūzijos. Telefono, telegrafo, radijo ryšiai buvo sukoncentruoti Prancūzijoje. Įvairios alarmų sistemos, radaro stočių tinklas, kuris nuo Norvegijos šiaurės iki Turkijos apjuosė visą Europą, dabar turės būti perorganizuotas su didelėmis išlaidomis Nato valstybėms.

Matavimas iš oro

Amerikos nuolatinis atstovas politinėje taryboje Harlan Cleveland pasiūlė visai naują susižinojimo būdą. Amerika pasiūlė Nato valstybėms laikinai pasinaudoti jos kariniais susižinojimo satelitais, kurių dabar yra septyni. Jie buvo iššauti į erdvę birželio mėnesį 17 d. Tai yra pamažu juda satelitai, kurie 20,000 mylių aukštumoje slenka truputį greičiau, negu žemė apsisuka apie savo ašį. Nato valstybėms priėmus šį susižinojimo būdą, reikės pastatyti kelias žemės stotis. Viena jau statoma Olandijoje ir V. Vokietijoje. Dar viena žadama statyti Italijoje.

Amerikos technologija jau yra žymiai pralenkusi daugelį kitų valstybių. Net ir praktikuose žemės matavimo darbuose, kurie anksčiau būdavo atliekami "matininkų" ir užimdavo daug darbo ir laiko, dabar Amerikos lėktuvai su galingais foto aparatais ir komputeriais Pietų Vietname tiksliai ir greitai gali suskirstyti žemės gabalus, kuriuos Saigono vyriausybė išdalina pravedama savo žemės reformą nuo komunistų išlaisvintose srityse. Įvairios elektroninės mašinos ne tik žemę išmatuoja iš oro ir ją padalina lygiais gabalais, bet reikalui esant tos pačios mašinos gali atspausdinti ir nuosavybės dokumentus.

Erdvė — karo reikalams

Šitoks naujoviškas susižinojimo būdas ateityje bus plečiamas, kai 1968 metais bus iššautas į erdves didesnis, vien tik Nato valstybėms skiriamas susižinojimo satelitas. Jis bus "pakabin-tas" virš Europos ir judės tuo pačiu greičiu, kaip pati žemė. Turint erdvėje galingus bangų persiuntimo įrengimus, žemėje bus galima įrengti mažas, net ant trokų judančias stoteles. Tokias stoteles galės turėti kiekvienas kariuomenės dalinys. Nors ir naujas yra šitoks per erdves stotis susižinojimo būdas, tačiau specialistų tvirtinimu, jo įrengimas būtų palyginti pigus, net pigesnis, negu senoviški vielų ir radijo stočių tinklai.

Nors Prancūzija išėina iš karinės Nato sąjungos, nors jos politikai ne kartą pasisako prieš Amerikos ir Nato valstybių politiką, tačiau jos atstovas politinėje taryboje pareiškė, kad ir Prancūzija mielai prisidėtų prie naujo susižinojimo būdo įgyvendinimo. Vargu, ar Amerika bei kitos sąjungininkės sutiks Prancūziją priimti.

Ryšiai su vokiečiais

Vakarų Vokietijos kancleriui Erhardui lankantis pas prezidentą Johnsoną, buvo aptarti ir abiejų valstybių bendradarbiavimo erdves tyrinėjime klausimai. Buvo aptartas galimumas vokiečių mokslininkams kartu dirbti su JAV erdves mokslininkais gaminant pirmą erdves teleskopą, kuris skraidytų Amerikos "Apollo" erdvėlaivyje, kuris yra dabar ruošiamas.

Pagerbiant paskutinius du Amerikos astronautus, NASA administratorius James Webb Baltuose Rūmuose pasakė, kad Amerika jau pasiūlė iškelti į erdves kitų tautų mokslininkus, jei jie norėtų atlikti erdvėje kuriuos nors bandymus. Tas pasiūlymas buvo padarytas pirmiausiai vokiečių mokslininkams, tačiau ir britų bei kitų tautų tyrinėtojai galės ateityje šiuo Amerikos pasiūlymu pasinaudoti. Amerika parūpina "transportą" į erdves, tik svečiai turės prieš tai įtikinti amerikiečius, kad jų tyrimai yra praktiški ir įmanomi atlikti.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Amerika sutiko parduoti Saudi Arabijai karinės medžiagos už 100 milijonų dolerių. Didžiausią dalį šios sumos Saudi Arabija išleis kariniams trokams, atsarginėms jų dalims ir taisymo dirbtuvėms.

HONG KONGAS. — Kiniečių spauda Hong Konge praneša, kad komunistinės Kinijos jaunuolių raudonoji gvardija persekioja daugiausia tokius piliečius, kurie turi giminį užsieniuose — Amerikoje ar Kanadoje. Skaitoma, kad jau apie 100 žmonių nušizudė, nepakeldami komunistų persekiojimų.

SALISBURY. — Rodezijoje britų delegacija prieš išvykdamama namo pareiškė, kad pasitarimuse jokios pažangos nebuvo atsiekta. Britanijos sekretorius commonwealtho reikalams Herbert Bowden pareiškė, kad jis nesą optimistas, jog nuomonų skirtumus tarp Rodezijos vyriausybės ir Britanijos būtų galima išspręsti.

VIENA. — Čekoslovakijos radijas skelbia, kad nemažai čekų nesumoka savo butų nuomos. Radijas aiškina, kad piliečiai galvoja, jog gyvendami "darbininkų rojuje" jie neprivalo mokėti už gyvenamas patalpas. Vyriausybė įspėjo tokius, kad ateity jų butams bus išjungta elektros srovė ir dujos, o jei tas nepadės, jie bus jėga iškraustyti iš savo butų.

MIAMI. — Suėjo jau metai, kai Kubos komunistinis režimas pradėjo išleisti norinčius išvažiuoti savo piliečius. Iki šiol į Floridą atvyko jau 42,000 pabėgėlių. Amerikai jų pervežimas ligšiol kainavo 307,000 dolerių.

STRASBURGAS. — Prancūzijoje susirinkusi Europos Taryba išreiškė savo susirūpinimą vis greitinamu ir didinamu Vietnamo konfliktu ir tomis rizikomis, su kuriomis tas didinimas yra susijęs.

BONA. — Vakarų Vokietija pažadėjo paskolinti Indonezijai 12,5 milijonų dolerių.

Vietname gydytojai tikrina sveikatą susirgusių vaikų. Nežiūrint karo ir pavojaus, Vietnamo valdžia įvedė programą sveikatai tikrinti ir pagalbai teikti. Amerikiečiai padeda šią programą pravesiti.

IŠ NUERNBERGO TEISMO NUTEISTŲ BELIKO TIK VIENAS RUDOLF HESS

Sovietų Sąjunga atsisako jį paleisti

BERLYNAS. — Šiandien vidurnaktį du nacių vyriausybės Vokietijoje ministrai Baldur von Schirach, 59 metų ir Albert Speer, 61 metų, pabaigia Nuernbergo teismo jiems skirtas bausmes — 20 metų kalėjimo. Juos paleidus, didžiulėje Spandau tvirtovėje, kurioje nacių karo nusikaltėliai buvo laikomi, liks tik vienas Rudolf Hess. Britų vyriausybė antradienį pasiuntė Sovietų Sąjungai notą, reikalaujama per savaitę atsakyti į ankstyvesnį britų pasiūlymą perkelti Hessą, kuris nubaustas kalėti iki gyvos galvos, į kitą, netoką brangų kalėjimą.

Bona apmoka išlaidas

Jau 1965 metų pavasarį trijų sąjungininkų atstovai kreipėsi į Maskvą siūlydami Rudolfą Hessą paleisti iš kalėjimo dėl jo sveikatos būklės. Sovietai atsakė "nie". Jo paleidimas tik patenkintų Vakarų Vokietijos revanšistų siekimus, atsakė sovietai. Vienas motyvas, kodėl sovietai nenori taupyti ir nesutinka su Hesso paleidimu ar perkėlimu į mažesnes patalpas yra tas, kad už visą kalėjimo išlaidą užmoka Vakarų Vokietijos vyriausybė. Jai Spandau kalėjimas kainuoja 100,000 dolerių per metus. Be to, sovietams Spandau kalėjimas duoda progą laikyti vakarų Berlyne savo sargybinius, nes tas kalėjimas yra saugomas keturių karo laimėtojų.

Serga proto liga

Paskutiniųjų trijų Spandau kalėjimo kalinių nuotaikos visą laiką skyrėsi. Schirach ir Speer laiką praleisdavo prižiūredami savo pasodintus darželius ir gėlynus. Jie pasimatydavo su savo giminėmis ir rašydavo laiškus. Rudolf Hess, tuo tarpu, laiką praleidžia sėdėdamas, žiūrėdamas į vieną tašką. Daktarų nuomone jis serga stipria Sizofrenijos forma. Jau nuo 1941 metų jis nesimatė su savo žmona. Nors ji norėjo jį kalėjime aplankyti, tačiau jis visada atsisakydavo ją priimti. Ji šiuo metu turi vienam Bavarijos kaime nedidelį viešbutį. Hessas advokatas galvoja, kad Hessas turėtų būti iš kalėjimo paleistas, jei ir ne dėl to, kad jis nekaltas dėl nacių karo nusikaltimų, tai bent todėl, kad jo sveikata jo laikymą kalėjime daro nepagrįstą.

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė paprašė Amerikos, kad iki ateinančių metų kovo mėnesio Amerika parduotų Indijai dar 5 milijonus tonų javų.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Senato demokratų vadas

sen. Mansfieldas pareiškė, kad spaudoje jis buvo neteisingai su-prastas. Buvo pranešta, kad jis pareiškė, kad mokyklų ir ligoninių integracija esanti vykdoma per greitai. Jis nekabėjęs apie mokyklas, o tik apie ligoninių integravimą.

Administracija įspėjo 43 Amerikos ligonines, daugiausia pietinėse valstijose, kad jos neteks federalinės valdžios pašal-pų, jei neįsileis negrų.

Hurikanas "Inez", nusiau-bęs Guadelupe salą, padarė dide-lių nuostolių Dominikonų res-publikoje. Iki šiol hurikanas už-mušė 23 asmenis ir sužeidė 500. Vakar jis pasisuko Haiti ir Ku-bos salos link. Kuboje jau pra-dėjo lyti ir pūsti smarkūs vėjai.

Vakar Čikagoje buvo irgi smarkių vėjų. Vienu metu jie siekė 55 mylių per val. greitį. Vieno statomo pastato siena bu-vo nuversta, du darbininkai su-žeisti.

Čikagos policija studijuoja pirštine, kuri buvo rasta netoli Charles Percy namų. Norima patirti, ar žmogžudys, nužudęs Percy Valery, tos pirštinės ne-naudojo įsilauždamas į namus.

Sovietų spauda, rašydama apie numatomą prezidento John-sono kelionę į Filipinus, sako, kad greičiausiai po tos kelionės Viet-namo karas dar išsiplės.

Ateinantį mėnesį į Pietų Vietnamą atvyks Pietų Korėjos prezidentas Chung Hee Park ap-lankyti čia kovojančių P. Korė-jos dalinių.

Roma. — Italijoje prasidėjo 48 valandų transporto darbinin-kų streika. Vyriausybė pasiuntė į didžiuosius miestus karinius trokus pagelbėti gyventojams pasiekti savo darbovietes.

Nauja valstybė

GABERONES. — Šiandien Afrikoje nepriklausomybę gauna dar viena juodųjų valstybė — Botswana, buvusi britų kolonija Bechuanaland. Jos premjeras Seretse Khama prieš 18 metų su-kėlė sensaciją Britanijoje susi-tuokdamas su angli. Britų vy-riausybė jam kurį laiką neleido sugrįžti į savo kraštą. Dabar jis taps pirmuoju Botswanos prezi-dentu.

Britai valdė Bechuanaland nuo 1880 metų. Ši šalis yra nederlin-ga. Ji apsupta Pietų Afrikos, Rodezijos ir pietvakarių Afrikos teritorijos, kurią valdo irgi Pi-etu Afrika. Čia randasi ir garsi Kalahari dykuma.

Naujoji valstybė turės palaikyti draugiškus santykius su bal-tųjų valdomais kaimynais. Ji ir toliau liks britų tautų bendruo-menėje.

Karas P. Vietname

SAIGONAS. — Pietų Vietna-me per praėjusią savaitę ameri-kiečiai turėjo nemažų nuosto-lių. Jie daugiausia gauti kovose prie demilitarizuotos zonos, ku-rijoje yra įsitvirtinę šiaurės Vietnamo kareiviai. Amerikie-čiai neteko 142 vyrų užmuštais 825 buvo sužeisti ir trys dingo. Pietų Vietnamo kariuomenė per tą laiką neteko 98 užmuštais ir 280 sužeistais. Kiti sąjungin-inkai turėjo 8 užmuštus ir 28 sužeistus. Komunistai turėjo 1-165 užmuštus.

Nuo karo pradžios P. Vietna-me žuvo jau 5,272 amerikiečiai ir sužeistų buvo 19,372. Vien tik šiais metais žuvo 3,424 kareiviai. Amerikos kareivių skaičius P. Vietname siekia 315,000, maž-daug, tiek pat, kiek yra Pietų Vietnamo reguliarios kariuome-nės.

ISKENDERUN. — Į Kipro sa-lą iš Turkijos atvyko nauji dali-ninkai, apie 300 vyrų kariuomenės, kuri pakeis dalį turkų kariuome-nės kontingento, kuris laikomas Kipro saloje.

NEW YORKAS. — Du kana-diečiai buvo policijos suimti, kai jie demonstravo prie JT pastato. Jie kaltinami bombos padėjimu Montrealyje.

MASKVA. — Prancūzijos de-legalizacija atvyko į Maskvą pasi-tarti apie mokslinį ir ekonominį trokus pagelbėti gyventojams pasiekti savo darbovietes.

BALTŲJŲ REAKCIJA PRIEŠ NEGRUS PASIREIŠKĖ IR SENATO DEBATUOSE

Mokyklų ir ligoninių integracija, daugumos nuomone, vykdoma per staigiai

WASHINGTONAS. — Šią savaitę senate pasirodė dar kar-tą, kiek daug negrų civilinėms teisėms pakenkė praėjusios vasaros riaušės, demonstracijos ir karingos neatsakingų negrų vadų kalbos. Senato lėšų skirstymo komitetas aštriais žodžiais puolė sveikatos, švietimo ir gerbūvio departamentą, kad jis per greitai ir per griežtai vykdo mokyklų ir ligoninių integraciją. Senato daugumos vadas demokratas sen. Mansfieldas pritarė tam komiteto pareiš-kimui.

Civilinių teisių įstatymas, pri-imtas 1964 metais, uždraudė ra-sinę diskriminaciją tokiose pro-gramose, kurios gauna federali-nes pašalpas. Sveikatos, švietimo ir gerbūvio departamentas, no-rėdamas susekti, kurios mokyk-los ar ligoninės vis dar laikosi segregacijos, išleido visą eilę nuostatų, kurių tos mokyklos tu-rėjo laikytis.

Daktarų pažymėjimai

Ligoninėse daktarai turėjo iš-duoti pažymėjimą, kad baltam pacientui būtų naudingiau dėl jo sveikatos-fizinės ir dvasinės, jei jis gulėtų ne kartu su kitos ra-sės žmonėmis. Departamentas, ieškodamas prasižengimų su ci-vilinių teisių įstatymu, reikala-vo iš ligoninių pranešti savo me-tiniuose raportuose, kiek tokių daktaro pažymėjimų per metus buvo parašyta. Dabar senatas priėmė įstatymo papildymą, ku-riuo ligoninės šitokių pažymė-jimų skaičiaus neturės praneš-ti savo metiniuose raportuose departamentui. Šį pakeitimą pa-siūlė irgi demokratas senatorius iš Mississippi John Stennis.

Kalifornijos gubernatoriūs Edmund Brown tuoj iškvietė Tautinę Gvardiją. Apie 1,300 kareivių patuliuoja riaušių pa-liestas vietas. Kiti 2,000 stovi atsargoje negrų rajonuose. Ka-reivių dalinių vadas pulkininkas Harland Smith įsakė kareiviams: — jei kas jus puls, ar jį jus šau-dys, šaukite tiesiog į minią be jokiu įspėjimu.

Negrų jau spėjo sužaloti 20 policijos automobilių, 8 ugniagė-sių trokurius ir 2 autobusus.

Negrų riaušės pasireiškė ir St. Louis mieste. Čia jauni negrai daugė langus ir apmėtė akmenimis pravažiuojančius auto-mobilius. Negrų neramumai čia jau tęsiasi keturiuos naktys.

Argentinos žygis

BUENOS AIRES. — Argen-tinos patriotinė grupė "Condor", norėdama atkreipti pasaulio dė-mesį į Falkland salas, kurias ar-gentiniečiai vadina "Islas Mal-vinas", ir kurias jie jau seniai savinasi, privertė vieną keleivinį lėktuvą nusileisti vienoje sa-loje. Didžiulis lėktuvas nusileido laimingai avių ganykloje, nes tose salose aerodromų dideliems lėktuvams nėra. Lėktuve buvo 43 keleiviai ir 6 įgulos nariai.

Argentinos spauda labai di-džiūojasi šiuo žygiu. Tik dar ne-žinia, kaip tas lėktuvas sugėbės iš tos ganyklos pasiekti. Susi-siekiami su tomis salomis vyks-ta daugiausia jūros keliu. Kar-tą per mėnesį atplaukia laivas iš Anglijos, o iki Montevideo, Urugvajuje tenka keliauti 10 dienų.

Jau seniai Falklando salas yra raktimi britų-argentiniečių san-tykiuose. Salose gyvena apie 4-000 gyventojų. Jie visi yra pa-lankūs Britanijai.

Londono jau seniai yra manan-čių, kad jų salų reikėtų atskira-tyti, nes jos nei strateginės, nei žemės turtų vertės neturi, o tik — kelis tūkstančius avių.

PAPEETE. — Prancūzija sek-madienį ruošiasi Ramiajame van denyne išspręgti dar vieną ato-minį užtaisą — jau šestą dabar-tinėje bandymų grandinėje.

MENINĖ DALIS:

sol. N. Linkevičiūtė, akomp. M. Motekaitis, baletm. J. Puodžiūnas, balerina V. Korsakaitė

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS CHICAGOS KLUBO TRADICINIS

Derliaus Šventės Koncertas - Baliaus

1966 m. spalio mėn. 1-mą dieną 7 val. vak., JAUNIMO CENTRE.

Visuomenė kviečiama dalyvauti.

ORKESTRAS

ŠOKIAI

Šilta vakarienė

Visa - rudens motyvais

dekoruotoje salėje.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA 6449 So. Pulaski Rd.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS PERSIKELĖ Į 8058 So. WESTERN AVENUE

DR. A. KAVALIŪNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS 5540 So. PULASKI RD.

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4938 W. 15th Street, Cicero

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGŲ SPEC. 2454 WEST 71st STREET

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA OFISAS 2454 WEST 71st ST.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Marquette Parko ofisas 2750 W. 71 St.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Marquette Parko ofisas 2750 W. 71 St.

PIRKITE JAV TAIKYMO BONUS 2 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. - FRIDAY, SEPTEMBER 30, 1966

JURGIS JANUŠAITIS

Kultūros Fondą remia net kitataučiai

Ar mes savo pareigą atlikome?

Kai aną sekmadienio popietę gausus būrys svečių viešėjo dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų sodyboje, Palos Parke...

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos OFISAS: 2652 WEST 59th STREET

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 WEST 35 STREET (Kampus Halsted ir 35-os gatvių)

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS Aparatų - Protezų, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojomis

DI. ANT. RUDOKAS, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YARDS 7-7381 Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.

PERKRAUSTYMAI

MOVING Leidimai - pilna aprauda ZEMA KAINA R. SERENAS 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumu, ANTANAS VILIMAS 3415 So. Lithuania Avenue

GRADINSKAS

Beveik visos svarbiausios TV PROGRAMOS - SPALVOTOS. Ateikit pas mus pasižiūrėti.

SOPHIE BARCUS

RADIOJOS SEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.

HELP STRENGTHEN AMERICA'S PEACE POWER

BUY U.S. SAVINGS BONDS Vkaruškos: Pirmadieniais 7 v. v. Tel.: HEMlock 4-2413

Našlių klubas vyks

į Oak Forest parko prieglaudą

Chicago Našlių Našlių Klubas susirinkimas įvyko rugsėjo 9 d. Hollywood salėje. Susirinkimas buvo skaitlingas.

Chicago Našlių Našlių Klubas susirinkimas įvyko rugsėjo 9 d. Hollywood salėje. Susirinkimas buvo skaitlingas.

Chicago Našlių Našlių Klubas susirinkimas įvyko rugsėjo 9 d. Hollywood salėje. Susirinkimas buvo skaitlingas.

TRUMPAI

Pietvakarių nuosavybių ir namų savininkų apsaugos organizacija turėjo savo susirinkimą rugsėjo 23 d.

Chicago Lietuvių Medžiotojų - Meškeriojų Klubas kviečia visus į spalio 8 d. Marquette salėje.

Mano mieli bičiuliai, savo gimtadienį noriu praleisti savo mielųjų draugų tarpe.

Būtų gera, kad tautiečiai Berwyne, Ill. spalio mėn. 1 d. - šeštadienį įvyksta miesto didžiųjų organizacijų organizuojamas rudeninis festivalis.

Būtų gera, kad tautiečiai nuryktų pamatyti mūsų ponų įrengtos vitrinos ir pamatyti mūsų jaunųjų šokėjų.

Būtų gera, kad tautiečiai nuryktų pamatyti mūsų ponų įrengtos vitrinos ir pamatyti mūsų jaunųjų šokėjų.

Būtų gera, kad tautiečiai nuryktų pamatyti mūsų ponų įrengtos vitrinos ir pamatyti mūsų jaunųjų šokėjų.

Būtų gera, kad tautiečiai nuryktų pamatyti mūsų ponų įrengtos vitrinos ir pamatyti mūsų jaunųjų šokėjų.

Būtų gera, kad tautiečiai nuryktų pamatyti mūsų ponų įrengtos vitrinos ir pamatyti mūsų jaunųjų šokėjų.

JURGIS JANUŠAITIS

PRAMOGA, KURIOJE VERKSIME

Dažnas nusišypsos perskaitęs šiuos pirmuosius žodžius. Kas gi per pramoga, kad vertėti reikės - ne vienas mąstys.

Oak Forest Parko senelių prieglauda ir ten pasitarti su įstajais viršininkais, kada bus galima klubui aplankyti lietuvių senelius ir jiems įteikti dovanėles.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

Po susirinkimo vyko šokiai ir vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 14 d. Hollywood salėje.

JURGIS JANUŠAITIS

mas savosios kūrybos perliukų.

mas savosios kūrybos perliukų. O rašytojas Jurgis Jankus lietuvių visuomenei gerai pažįstamas ir mėgiamas.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

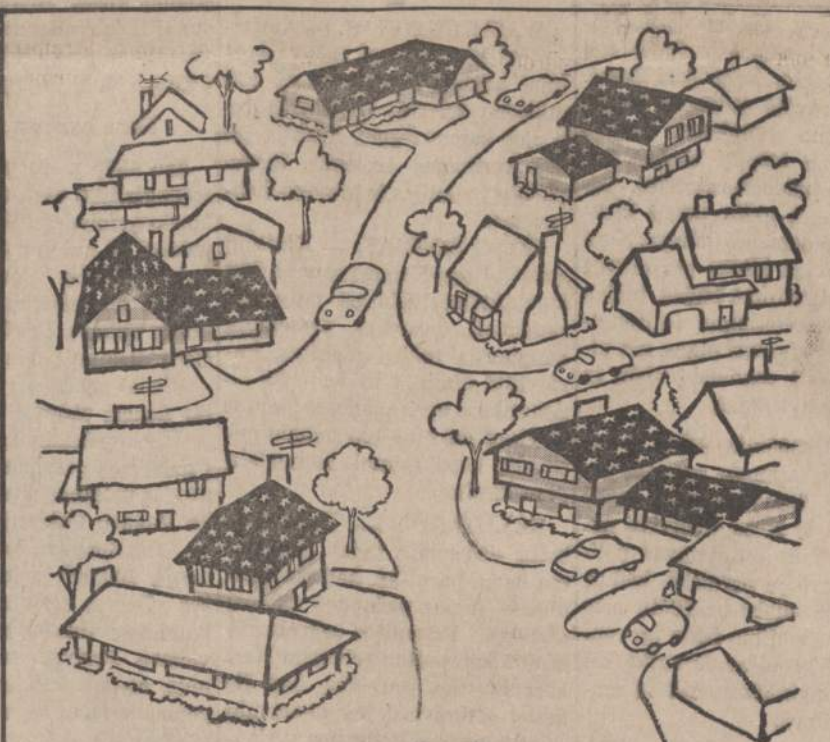
Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

Po to, banketo programinėje dalyje, nuotaukos žymiai pasikeis. Į mus prabilęs poetas, humoristas Antanas Gustaitis.

The star-spangled street where you live

You can't always see the stars and stripes on the homes and apartments in your neighborhood, but they're there just the same.

Buy U.S. Savings Bonds NOW PAYING 4.15% WHEN HELD TO MATURITY

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

K. STRIKAITIS

Ar Smetonų gospadinė buvo komunistė?

(Iš mano gyvenimo patirties)

Š. m. rugsėjo 3 d. Naujienų apžvalgoje pasirodė "Smetonų gospadinė buvo komunistė".

Po to š. m. "Tėviskės Žiburiuose" Nr. 37 (868) irgi skaitau: "Komunistė Prezidentūroje". Tai straipsniai, kurie giliau sudomino skaitytojus.

Nors čia ir gana senoki mūsų praeities gyvenimo trupiniai, bet juos verta ir šiandien kiek panagrinėti, prieiti tą siūlo galą ir smulkiau išsiaiškinti jų reikšmę šių dienų gyvenime, ypač taisyklai komunistinės propagandos ateities gaires ir tų gairių nustatinėjimo tikslą.

Kaip komunistai paruošia šnipes

Jau 1956 m. Naujienose rašiau, kaip komunistai paruošia moteris šnipes ir jas išleidžia į užsienius, kad patektų tarnaitėmis pas atsižymėjusius politinėje veikloje asmenis ir jų šeimas, per kurios narius lengviausiai surinkti įvairias žinias. Jos ieško progų susipažinti su svarbesniais pabėgėliais, o ypač nevedusiais ar atskirtais nuo šeimų. Stengiasi tapti jų meilužėmis ir net žmonomis, o ištekėjusios jos kalbina savo vyrus grįžti į Europą, likviduoti čia įgytą turta ir įsikurti Europoje, o ypač Vakarų Vokietijoje. Vėliau tokius prikaltintus asmenis perduoda rusų žvalgybai.

Manoma, kad tokių šnipų yra paruošta netoli pusės milijono. Sovietų Rusija joms kasmet išleidžia virš 1.5 milijono dolerių. Panašių šnipų šiandien užtikinama ne tik Vakarų Vokietijoje, bet ir Švedijoje, Norvegijoje, Danijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, Italijoje ir pačioje J. A. Valstybėse.

Kas tai yra šnipes irgi jau teko rašyti. Įvairūs užsienio konsulai, prekybų misijos, kultūriniai centrai etc. yra paversti ir šnipinėjo centrus, per kuriuos pinami atfinkami voratinkliai atskirose valstybėse ir per juos klampinamos — gajdomos numatytos aukos.

Be jų neapsieina, kad ir mažų mažiausia valstybė. Taip buvo ir taip bus.

Trumpa ekskursija į teisės sritis

Šiandien prisimena nelabai tolimą praeitį, kuomet dar tebevykstant II-am Pasauliniam karui mes treminiai viską palikę bėgome iš savo gimtojo krašto ir iš savo namų. Bėgome nuo žiauriojo komunizmo antplūdžio, kuris jau ankščiau buvo parodęs savo plėšrius tikslus ir kiekvieno momentu tykojo mūsų sunaikinti.

Vyresnieji ilgėjosi savo gimtojo krašto, nelaimėję pasilikusių giminių, paliktų nuosavybių, pragyvenimo šaltinio ir t. t.

Jauimas, be to, ilgėjosi mokslo, kuris buvo nutrauktas komunistinei laivai užliejus mūsų kraštą ir mūsų mokslo židinius. Jauimas to ieškojo ir būdamas svetur.

Kuomet tremtyje įsisteigė Pabaltijo universitetas, studentai su džiaugsmu grįžo tęsti pradėto mokslo. Kartu su jais ir man teko tokia pat dalia. Ir kai minime universitete prasidėjo pa-

skaitos, o mes studentai įtemptai jų laukėme, štai prof. Vl. Stanka, pradėdamas studentams teisininkams įžanginį žodį, klausia: "Ko jūs, studentai, šiandien čia susirinkote"? Po to jis pats ir atsako: "Jūs susirinkote studijuoti teisę, kurios pasaulyje iš viso nėra"...

Šia progra noriu duoti vieną įdomų šių dienų įvykį mūsų Winnipege. Š. m. rugsėjo 17 d. (šeštadienį) 5 val. po pietų, bežioplinėdamas gatvėmis (Main St.), pastebėjau žygiuojantį Manitobos universiteto studentų parada. Seku. Su didžiausiu triukšmu, išpuoštais automobiliais, sunkvežimiais, trokiais, traktoriais ir pėsčiomis traukia jaunos studentų eilės. Gražiai ir tvarkingai išsiriikiavę korporacijomis, fakultetais su gražiu judesiu — bildesiu ir triukšmu žygiuoja studentų voros. Kiekviena korporacija atskirai neša savo pavadinimus ir pavadinimus gyvatų pavaizduoja atitinkamu vyvksmu. Stebėtojų gatvėse netrūko. Štai atžygiuoja viena korporacija, kurios priekyje važiuoja gražiai išpuoštas sunkvežimis ir paskui jį žygiuoja kvatodami būrys studentų, o jų pirmininkas nešasi medinę tarškyne, kurią mes patys dar būdami pie-

menukais Lietuvoje mokėjome pasidirbti. Jam ėmus tarškyne aplink galvą sukūti, studentai vienu akimirksniu išsiskirsto po stebėtojų minią ir nuosirdžiai, kišdami rankas, visus iš eilės sveikina. Tas miniai labai patiko. Kitas fakultetas ant išpuošto sunkvežimio platformos išstato ruso ir vokiečio paveikslus, kurie atstatę šautuvus į vienas kitą taiko.

Dar toliau pražygiuoja teisininkai, kur ant išpuošto sunkvežimio platformos alo pastatyto didelės svarstyklės. Prie jų vieno galo sukrauta 12-ka aukso plytų, kurios š. m. kovo mėn. 1 d. iš Winnipego aerodromo buvo išvogtos ir jų išvoge kaltinamas vienas žymus Winnipego advokatas. "The 11 bars — plus a 12-th not yet recovered — had been stolen in a robbery at Winnipeg International Airport March 1". Svarstyklės jau nebestovi lygiai, bet viena jų pusė gerokai nusivėrusi ir sukrautų aukso plytų krūva. Tai ir pagalvojau, kad dar trūksta vieno lotyniško užrašo, kurį dažnai matydavome Kaune ant Vyriausio Tribunolo rūmų Ožeskiens g-vėje: "Justitia est fundamentum regnorum"...

Neišlygintos sąskaitos su Liniu Palengva grįždamas prie temos, taip dar noriu prisiminti 1965 metų Naujienų pridede vieno rašytojo straipsnį, kuris po ilgesnės pertraukos vėl pradėjo rašyti: "...Atgal! Į mokyklos suolą!" Antraštei ir turinys atitiko, o garsusis Detroito korespondentas p. Nakas, jo grįžimą spaudoje su išskėstomis rankomis sutiko...

Taigi, vasara jau baigiasi, reikia ir man grįžti atgal į mokyklą, tik kiek prisibijau K. Liniaus, kuris pernai Naujienų II-je dalyje Nr. 788 rašydamas straipsnį "Verta išleisti Jono Augustaičio parašytą recenzijų knygą", negalėtingai išpėrė ir man kailį.

Ten p. Liniaus buvo rašoma: "Istorikų daugiausia turim, negu buvo istorijos studentų". Tai kas čia tokio? Ar istoriją gali rašyti tik baigę ar nebaigę studentai? Paimkim, kad ir Lietuvos nepriklausomybės kovų lauko atsiminimus, kurie buvo surinkti Lietuvos Generalinio Štabo. Iš mūsų lauko rašė karininkai, puskarininkai ir eiliniai, kurių raportai ten buvo perduodami. Jų raportuose nužymėtos datos, vietovės, priešas, žuvusiųjų skaičius ir t. t. Ar čia jau kiekvienam žingsnyje stovėjo istorikas?

Kas gali rašyti istorijos atsiminimus, jau Naujienose apie tai rašė J. Jašinskas — "Spaudos Pabiro" (II-ji dalis Nr. 690/65). Eibės straipsnių yra tilpę Naujienose, kur prašoma nenusiėsti amžinybėn istorinių atsiminimų. Apie tai dar gražiai aprašyta vieno Berno un-to Šveicarijoje istorijos profesoriaus O. Marti knygoje: "Die Völker West- und Mitteleuropas im Altertum" ir daugelyje kitų.

Toliau K. Linius man šaukia, esą K. Lukas man atkiręs: "Jei reikalo nežinau ir gerai nesuprantu, geriau nerašyk"! Kodėl? Todėl, kad aš iškilęs generolo P. Kubilino galą ir aiškines, jog ne į kariuomenės vadą A. Smetona 1934 metais kreipėsi, kad sukiltę kariuomenės daliniai būtų sugražinti į kareivines, bet į gen. Štabo viršininką gen. Kubiliną. Ir toliau rašo: "Gi tikrai Lietuvos praeitis palūdiuja, jog 1934 met. Lietuvoje kariuomenės vado nebuvo. Kam įdomu, kada ir kurie asmenys buvo Lietuvos kariuomenės vadais, tegul pasiskaito Liet. Enciklopedijos XI-tą tomę 23 pusl."

Gaila, bet tiek K. Luko žodžiai "Jei reikalo nežinau"... tinka tik pačiam kritikui K. Linui ir dar geriau K. Lukui. Iš minėto matyti, kad K. Linius buvo vartęs minimą Liet. Enciklopedijos tomą, todėl būtų tikslingiau, kad jis būtų jį pasiūlęs pasiskaityti K. Lukui, o ne man, nes aš to niekur nesu rašęs. Tik paimkime Naujienų Nr. 80-65 metų ir matysime, kaip tas 1934 metų birželio 7-tos dienos sukilimo dalyvis K. Lukas ten rašė: "Vartuose pasirodė kariškos mašinos su pulk. St. Raštikiu, kariuomenės vadu priešakyje"... Tai kas vadino St. Raštikį kariuomenės vadu, ar aš ar K. Lukas?!

Toliau man vėl kertama, kad aš be vargo buvęs pasamdytas A. Smetonos kūsargiu ir aš galįs papasakoti įvairių nuotykių, kuriuos išgyvenęs patvoriais ar po laiptais betupėdamas, tarnybą eidamas, "Tautos vadą" ar jo ministerius saugodamas. Čia tai tiesa, ponas Liniau!

San Francisco mieste du negruikai pavogė automobilį, buvo pastebėti, bet bėgo nuo policijos. Policija vieną nušovė. Miesto negrai rengėsi protestuoti. Policija suėmė kelis agitatorius.

Kad aš toks buvau, tai ir nesilapė, bet kam taip giliai kasti? Žinokime, kad kartais po laiptais betupėdamas gali daugiau ką nugirsti, negu tas, kuris ant laiptais tupėjo.

Tiek to, gausiu vėl į kailį, tai gausiu, bet tenka varyti vagų toliau.

Kas ta Ona Ramanauskytė?

Kaip matyti, So. Bostono "Keleivis" (1966 m. rugpjūčio 31 dienos numeryje) persispausdino Mosėdžio komunisto Jono Jurgaitis pasakojimą, išspausdintą komunistų "Tiesoje", kurį yra leidžiama Vilniuje, ir pavadino jį "storija". Aš istoriją nerašau, bet rašau savo atsiminimus iš praeities gyvenimo. Praeities nuotykius grindžiu faktais, tuo, ką esu matęs savo akimis ir girdėjęs savo ausimis. Taip pat nurodoma liudininkus bei įvykių vietoves, ir kur galima, žmonių pavardes.

Mosėdžio komunisto pasakojimai yra iš viso nepatikimi. Mum jau yra žinoma, kad jie daugiausia komunistais-padaro tuos, kurių jau nebėra gyvųjų tarpe, arba patys suranda būdus, kaip nekaltus žmones nuvaryti į aną pasaulį, o vėliau tokiam primesti komunisto vardą.

Ar Ona Ramanauskytė buvo "prisiplakusi" prie pre prezidento Smetonos žmonos ar šiaip buvo nusamdyta, kaip ir visos kitos šeiminkės, sunku pasakyti. Tik viena aišku, kad apie tokią moterį žinios buvo surinktos ir kruopščiai išaiškinta jos asmenybė.

Pagal buvusio komunizmo instruktoriaus L. Kapočiaus įsakymą Jurgaitis 1940 metais buvo nusiųstas į Palangą ir ten prezidento Smetonos vasarnamyje susitikęs su reikalingu jam asmeniu, kurį L. Kapočius buvęs

nurodęs. Ar tikrai taip galėjo būti? Tik pasižiūrėkime į trumpą praeities įvykių eigą.

1939 metais prasidėjo Vokietijos-Lenkijos karas, Lietuva pasiskelbė, kad laikysis neutralumo ir atsisakė vokiečių pasiūlymo eiti į Vilnių. Vykstant vokiečių-lenkų karui Lietuva priėmė bėgančius lenkų karius, kuriuos internavo ir apgyvendino Vilkauskijoje, Ukmergėje, Suvalkų Kalvarijoje, Kulautuvoje ir Palangoje. Palangoje beveik visos vilos buvo apgyvendintos lenkų internuotais kariais. Ten jokių vasarotojų jau nebebuvo. Juo labiau nebevyko vasaroti ir prezidento A. Smetonos šeima su savo gospadine Ona Ramanauskyte, nors tais metais apie jokių komunistinės literatūros platinių bei perdavinių ir patis komunistų pasakojimus Jurgaitis nešneška.

1939 metų rudenį Lietuva įsileidžia "draugiškas" Sovietų igulas, o jau 1940 metų birželio 14 d. rusai įteikia Lietuvai ultimatumą ir nebelaukdamo jo 6-šių valandų termino pabaigos sovietų Raudonoji Armija pereina Lietuvos sieną ir okupuoja visą kraštą.

Nepasilptis, kad vos įgulas įvedus, rusai jau buvo gerokai Lietuvoje įsitvirtinę. Visose ministerijose jau buvo įsikverbę į aukštas vietas komunistuojantieji asmenys.

Mūsų vyriausybė (tautininkai) buvo jau pakrikusis ir blaškėsi, kaip žuvis sudrusmtame vandenyje; 1940 metų birželio 15 d. prezidentas Smetona su šeima perbėgo į Vokietiją.

Birželio 16-17 d. Sovietų Sąjungos atstovas Lietuvai padiktavo vyriausybės sudėtį, kurios priekyje pastatytas Justas Paleckis, o Lietuvos sienų apsargą perima Raudonoji Armija.

Melias apie vasarą Palangoje

Tai kuomet A. Smetona su savo šeiminkine O. Ramanauskyte 1940 metais bėgė į Palangą? O komunistas Jurgaitis pasakoja, kaip jisai 1940 metais gavęs partijos instruktoriaus įsakymą nuvykti į Palangą ir ten prezidento Smetonos vasarnamyje susitikti su A. Smetonos gospadine, iš kurios gavy punda atsišaukimų skirtų gegužės Pirmajai dienai (mano pabr. K. S.) ir jais aprūpinę komunistų kuopėles. Tai iš viso nesamone! Kaip matome, taip tik ir terašo komunistai.

Ar 1940 metų pradžioje Smetonai berūpėjo vasaroti? Visos Palangoje vasaravimo vilos buvo užimtos lenkų kariuomenės internuotais kariais, o A. Smetonos jau nė raugo Lietuvoje nebebuvo, kuomet vasaravimo laikas prasidėjo.

Kitas dalykas, nei 1939 metų rudenį, nei 1940 metais komunistėliams Lietuvoje jau nebebuvo reikalo slėptis. Visas komunistinės literatūros galėjo perdavinti viešai be jokių prezidento gospadinų pagalbos, o mūsų vyriausybė jau apie juos bijojo ir išsižiotoi.

Ar kam patinka ar ne, bet turiu pasakyti, kad prezidentūroje išstarnavau ilgoką laiką, todėl kaip jos tarnautojus, taip ir visas vietoves labai gerai žinojau ir pažinojau.

Toliau kom. Jurgaitis pasakoja, kad susitikęs senyva, bet gražią moterį ir tad jam atrodė, jog moteris tarnavo prezidentūroje, tai turėjusi būti graži... Toliau Jurgaitis pasakoja: "Ona Ramanauskytė laikydavo literatūrą prezidento vagonė ir jo automobiliuose. Lietuvos žvalgybai "nė į galvą negalėjo ateiti, kad prezidentūros šeiminkė tarp ryšulių su maistu veža ir literatūrą".

Į tai aš galiu paaikškinti ne komunistui Jurgaitiui, o skaitytojams, kaip komunistai ir paprasčiausiose dalykuose meluoja.

Pirmiausia prezidentūroje buvo dvi mašinos. Vienoje važiuodavo prezidentas, o antroje jo asmens palydovai — saugumiečiai.

Kaip pirmajai mašinai, taip ir antrajai buvo nuolatiniai prezidentūros šoferiai.

Palei Seimo g-vę, priešais Aušros Mergaičių Gimnaziją buvo ilgas pastatas, kuris supo prezidentūrą nuo g-vės pusės, o tame pastate gyveno kun. dr. Bielskus — prezidentūros kanceliarijos v-kas ir abu šoferiai. Pirmos mašinos šoferio pavardės nebeprisimenu, o antrosios mašinos šoferiu buvo J. Balčiūnas. Abi mašinos buvo laikomos garaže, o garažo raktai buvo šoferių žinioje. Jie tas mašinas prižiūrėjo, taisė ir valė, todėl būtų nesamone kalbėti, kad kokia prezidento gospadinė jose būtų gajusi laikyti komunistinę literatūrą. Šoferių darbas ir buvo tik prie mašinų, todėl iš pašaliečių niekas prie jų nevaikštinėdavo.

Prezidentui važiuojant dar ir saugumas patikrindavo, o šoferiai buvo irgi atsakingi ir patikimi.

Apie traukinius, tai nėra nė ko kalbėti, nes 1940 metais (kiek jis dar buvo Lietuvoje) prezidentas jau niekur nebevažiuodavo.

1940 metais rusams okupavus Lietuvą ir sudarius sau palankią komunistinę vyriausybę, rusai tuojau išvežė iš Lietuvos lenkų internuotus karius. Pasakojama, kad su internuotais lenkais rusų NKVD-stai labai žiauriai elgėsi. Juos išrikiavę raiti, stipriai ginkluoti ir su šunimis rusai lenkus išvarė nežinoma kryptimi. Vilkauskijoje prie internuotų lenkų karių buvo paskirtas komendantu lt. Blumčinas, bet internuotus išvežus, tuojau buvo paleistas atsargon, o dar vėliau išvyko į Vokietiją kaip repatriantas. Vilkauskijoje vienas lenkų pulkininkas, nepakędamas rusų elgesio, prieš išvarant, kareivinėse pasikorė.

Kur dingo prezidentūros tarnautojai?

Dabar dar kitas dalykas. Kuomet 1940 m. rusai okupavo Lietuvą, prezidentūra kurį laiką buvo likusi tuščia, bet greit į ją susikraustė rusų dalinių karininkai. Iš naujosios komunistų vyriausybės niekas ir buvusią prezidentūrą nesikraustė. Nesikraustė ir pats komunistų iškamša "prezidentūs" Justas Paleckis. Prezidentūros buvo tarnautojai patys išbėgę. Prezidentūros abu šoferiai ir net pati Smetonų šeiminkė buvo areštuoti. Jie buvo atvesti į radiofoną ir viešai klausinėjami. Tai buvo girdima visoje Lietuvoje. Smetonienės šeiminkė buvo statomi klausimai, j kuriuos labai nedrasiai ir lyg užkimusiu balsu atsakinėjo. Paklausta ar "liaudies priešas" A. Smetona ir jo žmona Z. Smetonienė ją neisnaudojo, ji nedrasiai atsakinėjo, kad "ponia prezidentienė buvo gera ir manęs nesikraudė". Čia yra žmonių, kurie tą apklausinėjimą radiofone girdėjo ir pulkiai dar šiandien prisimena.

Rusų kariškiams iš prezidentūros išsikraučius, ten buvo įrengta komjaunuoliams užėiga ir pavadinta: "Pionierių Namai". Kur yra dingę prezidentūroje dirbę asmenys, tur būt mažai kas šiandien ir žino.

Toliau tame straipsnyje rašoma, kad pirmomis Rusijos ir Vokietijos karo dienomis "buvo sušaudyta daug palangiškių, manoma, kad jų tarpe buvo sušaudyta ir Ona Ramanauskytė".

Iš viso šio istorijos atpasakojimo matyti, kad tas Mosėdžio komunistas J. Jurgaitis yra per kvailas tokiuose dalykuose, todėl bemeluodamas pats įklimpo. Nors komunistinės "Tiesos" korespondentas V. Miniotas ir mėgina pačių rusų sušaudytus žmones "apkrėstyti" komunistais veikėjais, bet vargiai ir jam be pasiseks žmonėms akis pripūsti miglos.

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%*

per annum

Effective April 1, 1960

Universal Investment Share Account

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAYmarket 1-3070

4 1/2% 5%

current dividend on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. UŽ 1 metų investavimo bonus mokama 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632

VALANDOS: Pirmad., Antrad., Penkt. ir Šeštadienį 9 v. r. — 4:30 p. p. Trečiad. uždaryta; Ketvirtad. 9 v. r. — 8 v. vak.

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

Naugi dideli traukai - Naugiai kraustymo traukai

Šių metų patirtimas - Šių metų sėkmingas patarimai

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$16.00
pusiui metų \$8.50
trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$14.00
pusiui metų \$7.50
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsienioose
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef.: HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Dėl Manilos konferencijos

Prez. Johnsonas, kaip jau buvo "Naujienose" minėta, skris į Filipinų sostinę Manilą dalyvauti Pietryčių Azijos tautų konferencijoje, kuri susirinks spalį 18 d. Ją šaukia Filipinų prezidentas Ferdinand Marcos, neseniai viešėjęs Washingtone.

Nėra abejonės, kad tą konferenciją šaukti buvo sutarta Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento ir Filipinų prezidento pasikalbėjimuose. Į ją yra kviečiami šesiu kovojančių Vietnamo prieš komunistus valstybių vadai.

Aiškus dalykas, kad svarbiausias konferencijos tikslas bus pasitarti klausimais, liečiančiais Vietnamo karo ir taikos klausimais. Suprantama, kad komunistams ši projektuojama prez. Johnsono kelionė į Manilą labai nepatinka. Jie kalba apie "Amerikos imperializmo" planus išplėsti Vietnamo karą visoje Azijoje.

Bet yra priešingų tam žygiui ir Washingtonė. Kadangi prezidentas skris "Vietnamo taikos ieškoti" beveik prieš pat lapkričio rinkimus, tai republikonų vadnas atstovų name Gerald Ford, pareiškė, jog p. Johnsonas vyksta į Manilą partinės politikos sumetimais, norėdamas išgelbėti demokratų partiją nuo pralaimėjimo rinkimuose. Net ir senatorius Dirksen pasipiktino šiuo cinišku priekaištu ir pastebėjo atstovui Fordui, kad, nežiūrint ką kas besakytų apie Lyndoną Johnsoną, jis yra patriotas.

Tačiau prezidento kelionė į Filipinus kritikavo demokratų šūlas senatorius J. W. Fulbright, pareiškėdamas, jog iš Manilos konferencijos nedaug tebusių naudų, jeigu ten susirinks tik komunistų priešai ir JAV politikos rėmėjai. Reikėtų, girdi, pakviesti ir tuos, kurie Vietname kovoja prieš amerikiečius. Tas mandrųpkykis iš Arkansaso nori, kad amerikiečiai padovanotų Pietų Vietnamą komunistams ir važiutu jų namo!

Kiek naudos atneš Manilos konferencija parodys ateitis, bet sumanymas ją šaukti yra geras.

Odos spalva ir išnaudojimas

Pietų Afrikoje yra praktikuojama "apartheid", griežto rasių atskyrimo politika. Spalvotų rasių žmonės, kurie sudaro milžinišką gyventojų daugumą, neturi jokių politinių arba pilietinių teisių.

Bet po šita politika slepiasi ekonominiai reikalai. Ištremtas iš Pietų Afrikos Franz J. T. Lee, žmonių Demokratinės Sąjungos atstovas, sako, kad odos spalvų skirtumas tenai esąs tik priedanga beturčiams išnaudoti. "Trys ketvirtadaliai iš 15,000,000 negrų ir kitų

spalvotų rasių žmonių dirbančių kasyklose arba fabrikuose, vos tik užsidirba duoną". Bet kompanijos, kurios tas kasyklas ir fabrikuos valdo, daro didelius pelnus.

Lee sako, kad britai, amerikiečiai, prancūzai, vokiečiai, kanadiečiai, japonai ir italai yra įdėję į Pietų Afrikos pramonės 4 bilijonus dolerių ir gauna kasmet vidutiniškai 29 nuosimčius dividendų.

Beteisiai spalvotų rasių žmonės parūpina pigią darbo jėgą. Šitam tikslui tarnauja "apartheid" politika.

APŽVALGA

"Taikinga koegzistencija"

Seniau buvo dažnai vartojami spaudoje žodžiai "taikinga koegzistencija" arba, angliškai, "peaceful coexistence", dabar rečiau, bet laiks nuo laiko dar vis tenka juos pasitelbti tarptautinės politikos didskulijose. Ką jie reiškia? "Taikinga koegzistencija" tai toliau tarptautinė padėtis, kurioje komunistinės valstybės gyvena taikoje su laisvųjų tautų pasauliu. Bet tie žodžiai anaipol nereiškia, kad santykiuose tarp dviejų pasaulių, laivojo ir komunistinio, viešpatuoja tikra taika.

Praktiškame gyvenime matome visai ką kita. Tarp JAV ir Sovietų Rusijos šiandien eina "šaltas karas". Komunistinė Kinija su Jungtinėmis Valstybėmis nekariauja, bet ji kursto ir remia šiaurės Vietnamo karą prieš Ameriką ir jos sąjungininkus.

Išimant lokalinį konfliktą Vietname, karo šiandien pasaulyje nėra. Bet nėra nė taikos. Tačiau kai kur dar vis kalbama apie "taikingą koegzistenciją". Ką ji iš tikrųjų reiškia?

"Taikingos koegzistencijos" sąvoką aiškina JAV ambasadorius prie UNESCO ir buv. JAV senatorius William Benton.

Jisai sako, kad tai esąs Rusijos komunistų sugalvotas terminas, naudojamas jų propagandai. Būdamas Maskvoje 1964 metais, Benton girdėjo, kaip ilgametis Rusijos komunistinio teoretikas partijos prezidentume Michail Suslov dėstė: "Kovos dėl taikos ir taikingos koegzistencijos sąlygose, tautinio išsilaisvinimo sąjūdis laimi vis daugiau pergalių ir klasių kova kapitalizmo sąlyse nuolatos kyla". Jisai pastebėjo, kad kova dėl taikingos koegzistencijos "stiprina komunistų partijų pozicijas, kaip politinę jėgą tautos".

Nikita Chruščiov pareiškė: "Taikinga koegzistencija yra komunistų politinio ir propa-

gandos karo doktrina (mokymas)".

Dabartinis Rusijos komunistų partijos bosas Brežnevas pareiškime Aukščiausiam Sovietui 1963 m. tarė: "Sovietų Sąjunga ir kitos socialistinės šalys tvirtai stovi leniniskos taikingos koegzistencijos politikos pozicijoje. Niekas neužmažins mūsų pasiryžimo nuolatos kovo už socializmo ir komunistinio triumfą".

Šitie ir kiti komunistinio vadų pareiškimai liudija, kad "taikinga koegzistencija" komunistams yra priemonė sustintyvinuti kovą dėl viešpatavimo pasaulyje. Žodžiai apie "taikingumą" yra vartojami tik žmonių apgaudinėjimui.

Komunistai iškreipė daugelio gražių žodžių prasmę. Tautos pavergimą jie vadina "laisve"; totalinį despotizmą vadina "liaudies demokratija"; žiaurų išnaudojimą vadina darbo žmonių "laime" ir "gerove"; melą vadina "tiesa".

Velionė Anne O'Hare McCormick, plačiai pagarsėjusi dienraščio "The New York Times" politinių komentarių rašytoja, kartą pasakė, kad komunistų kalba yra "Upside Down Language" (Aukštyn Kojomis Apversta Kalba). Ji pasakė tikrą tiesą, kuri, deja, dar iki šiol daugeliui neaiški.

Tačiau, atmesdami gerų žodžių iškreiptą prasmę, mes darome didelę klaidą, jeigu atmesdume ir tuos gerus žodžius: *laisvė, demokratija, darbo žmonių gerovė, taiką, socializmą* ir t. t. Jeigu mes tuos žodžius paniekintume dėlto, kad juos vartoja blogais tikslais komunistai, tai mes padarytumė jiems be galo svarbią nuolaidą.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Vokietijos kancleris Erhard atvyko į Washingtoną tartis su prezidentu Johnsonu dviejų valstybių reikalais. Abiejų valstybių vadai nutarė ir toliau glaudžiai bendradarbiauti.

Dienų aktualijos

MOKYKIS, BEIBI, MOKYKIS! STATYK, BEIBI, STATYK!

Straipsnyje "On Negro Separatism" autorius William Shannon rašo N. Y. Times rugsėjo 19 d., kad idėjų ir politinės strategijos atžvilgiu civilinių teisių sąjūdis pasiekė kritišką stadiją. Stokely Carmichael, SNCC pirmininkas, iškelė provokuojantį "juodosios jėgos" šūkį ir atrodė siekia visą civilinių teisių sąjūdį perdirbti į grynai vieny negrų sąjūdį, kuriame "baltaodžiai" ("whites") bus naujos rūšies antros klasės piliečiai.

vis didėjančią klausytojų audenciją negrų ghetuose.

Suminėjęs pavienių negrų veikėjų pastangas iš to destruktyvaus "juodosios jėgos" šūkio suilpydyti ką nors, kuo negrai galėtų konstruktyviai pasireikšti, kaip tai negro chirurgo Dr. Thomaso Mattew Harlema suorganizuota NEGRO organizacija (National Economic Growth and Reconstruction Organization), autorius teisingai sako: "Jei Harlemas ir panašios apylinkės gali būti transformuotos, tatau turi atlikti patys negrai patys savo pastangomis. Žmogus tik tuomet tegali respektuoti kitus žmones, kai pirmučiausiai jis respektuoja save ir pasitiki pats savimi. Vietinių darbų programos yra geriausia proga savęs respektui ir pasitikėjimui pasiekti".

Bet kadangi Amerikos negrai, panašiai kaip ir bet kuri svetimai neįvystyta (undveloped) šalis, yra reikalingi kapitalo investavimo ir technikinės pagalbos, tad negrai lušnyuose gali sau pagelbėti tikta su didesnės visuomenės (baltųjų) ekonominiu ir politiniu bendradarbiavimu. Nėra jokio atskiro juodojo kelių ir tikslų atsieikimą, kurs nesikryžiuotų su daugeliu baltųjų kelių šiame daugtauti-niame krašte".

Tą tiesą, deja, gerokai pavėluotai, pagaliau aiškiai pamatė pats didysis negrų teisių kovotojas, kai kurių jau negrų Moze vadinamas, Dr. Martin Luther King, ir bando savo "tautą" sukurti atgal į tą kelią, kurs kryžiuojasi su daugeliu baltųjų kelių.

Learn, Baby, Learn!

Martin Luther King atsiradęs Granadoje, Mississippi, kur šiomis dienomis įvyko žiaurių riaušių, iškelė negrams naują šūkį. Vadovaudamas ramiai 167 negrų mokinių demonstracijai, protestuojant prieš mokyklų segregaciją, jis juos skatino šaukti "learn, baby, learn!" (mokykis, beibi, mokykis!) vietoje populiarus "juodosios jėgos" riaušinių šūkio "burn, baby, burn!" (degink, beibi, degink!), kaip jie šūkavo Los Angeles miesto dalyje Watts, padegiodami biznio ir baltųjų gyvenamumas namus.

Build, baby, build!

Prieš pradėdamas mokinių demonstraciją Kingas turėjo negrų mokinių ir jų tėvų susirinkimą vietinėje baptistų bažnyčioje, kur jis pasisakė esąs priešingas riaušėms ir nesutinkąs su "black power" šūkiu "burn, baby, burn", patardamas vartoti šūkius "learn, baby, learn!" ir "build, baby, build!" (statyk, beibi, statyk!). J. Pr.

Pavergtųjų Tautų seimo leidiniai

Šalia dvi mėnesinio žurnalo (Acen News), Pavergtųjų Tautų Seimas praėjusiais metais išleido septynis studijas. Ypač pažymėtina yra studija apie sovietų-satelitų prekybos 10 metų rezultatus (Prices and the Balance Sheet in 10 Years of Soviet-Captive Countries Trade, 1955-1964). Studija paruošė Aleksandras Kütt (estas), naujasis P. E. T. Stima vicepirmininkas.

Svarbi studija — 8 puslapių sąrašas faktų apie žmogaus teisių paneigimus.

Išleista ir pavergtųjų kraštų 1964 metų būklės apžvalga (leidžiama kasmet, jau rengiamas 17-tas tomas, 1965 metų apžvalga. Yra ir Lietuvos apžvalga. Kitos (A. Kütt parengtos) studijos, pereitais metais išleistas, — prekybos analizė Vokietijos rytinėje zonoje, Rumunijoje ir apie JAV pagalbos Lenkijai grūdais pasibaigimą. (E)

Kyla kainos, kyla uždarbai

Agrikultūros sekretorius Orville Freeman vienoje kalboje pasakė, kad jis visiškai nemano nutylėti balsuotojams fakto, kad pragyvenimo išlaidos yra pakilusios. "Tikrumsė dabar kainos yra 14 nuosimčių aukštesnės, negu buvo 1957-1959 metais", jis pasakė, bet tuo pačiu metu ir pajamos pakolo... iki 23 nuosimčių".

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

VARDAI DUMBLYNAMS IR DURPYNAMS

2 LIEKNOS

E. Fraenkelis (5 — 354) lieknų vadinamą pelkėtus, klampius pievų plotus; lieknų žemumų drėgna pieva;

suvalkiečių lieknos, liekna ir lekna, užliejama, už kart sienaujama pieva; klaipečių liekna, Rieselwiese, drėkinama pieva;

latvių liekna, pelkės, drėgna balota vieta miške, pelkėtasis miškas, didelė drėgna pieva; latvių liekne, begaliniai pievų plotai Goldingos žemumio paupiais.

Fraenkelio nuomone liekna, lieknas ir laikšys yra tos pat grupės, kaip lot. obliquo, įžambus, norv. dial. ligan, nusilenkti, susiriesti, liet. lenkti, linkti, atseit, linksti plotai "biegsamos Geleande".

E. Lewy ir K. Būga liekną skiria grupę lot. liquere, sroventi.

Kadangi ir liekna, ir lieknas yra nuolat potvinio užnešami dumblu, nuosėdom, sąnašom, tad vardo kilmę galima susieti su aluvialiniu sedimentu, su potvinio liekanom, su likti.

DUMBLAS

Dumblas yra augalinių bei gyvulinių liekanų minkštos, gličios nuosėdos lomoje vandens dunge (balose, kūdrose, ežeruose, tvenkinyse), vadinamas ir "mauras", arba tos pat kilmės sąnašas ir nuosėdos upių bei jūros duburuose, sumištos su smulkiomis dalelytėmis purios žemės, šlyno, nusėdusiom dulkėmis.

Dumblas sudaro žemio klodą lomoje lokitų stovinčių gėlių vandenių, kurie laiks nuo laiko potvynio apsemiami ir praplaujami, ir kur vanduo lieka gėlas, prėskas. Kai lomos nebegausna potvynio praplauti, prasideda durpėjimas, anglėjimas.

Smarkios potvynio srovės dumblas — mauras yra pagamamas ir, sumišęs su šlynu, molio, dulkit dalelytėmis (dumblas — liekna), paliekamas nuosėdom slėnuose lankų ir pievų plotuose.

DUMBLYNŲ AUGMENIJA

Dumblu cheminė reakcija nėra rugšti, dumblas turtingas kalkėmis, praplaukamas gėlaus vandens ir dumble auga vešli ypatinga dumblinė augmenija.

Vasarą stovinčiame vandenyje plūduruoja dumbliai arba algės (algae), įvairūs maurai: maurakuliai (volvox), maurarykštės (cladophora), maurenės (zygogonium); plūdės (potamogeton), plūdenos (lemna, daugjėn, plūgės, žlugės) ir kt. Plūdenos auga kolonijom, tumynais ir vėjuo supučiami jų sluogsniai prie sekulmos. Plūdenos mėgsta vietas, kur kyla

pelkių gazai, ten kur kyla žalvykslės arba baltvykslės; vandenyje dugne auga elodijos (helodea), maurabragiai (chira). Kur giliau ir kur dugno dumblu kiodas storesnis, ten auga guotais lepės (nymphaea), luknės (nuphar luteum), lūgnos arba lūgniai, papulsiškos (sagittaria), gludės, glūdai (weisse Seerosen, Mummel, Gail).

Kur ne taip gili ir dumblu klodas nestoras, ir augalų šaknys siekia mineralinį podirvį, išitos kolonijom auga meldos, bežys (scirpus), nendrės (phragmites), švendros, vilkvuodegės (typha).

Slapiuose lieknų dumbluose auga drėgmenės (sium), pelkinis papartis (dryopteris thelypteris), purienos (caltha), smuklės, šiurpiai (sparganium), vėdrynai (ranunculus), žinginiai (L. E. 21-420).

Slapiame dumble pievose auga: asiukliai — (equisetum), dryžučiai (phalaris), lendriūnai (calbamagrotis), papulsiškiai (menyanthes), šunsmilgės, švylys (baltaplukės, eriphorum), trainės (juncus), įvairios viksvos, saidy (carex); ten auga ir samana drepanė (drepanocladus).

Dalis šių augalų auga guotais sudarydami tumynus: pupalaiskynus (menyanthetum), trainynus ir viksvynus (caricetum) (L. E. 5-265, Regelis).

Vardo dumblas etimologija

Dumblas (E. Fraenk. 2-108) nosinio infekso — m — pagelba padarytas iš žodžio dubus, dubti, dumbu.

Tai pat grupei priklauso:

liet. dumbrava, kelyje išmušta duobė (Dab. L. K. Zod.)

liet. dumbrės pelkės (Fraenk. 2-108); liet. dumbrus drėgnas, šlapias (F. 2-108)

liet. dumblas, dumblinas (Fraenk. 2-108); dumbrus oregnas, šlapias (F. 2-108)

latv. dumbrava pelkėta apylinkė (Fraenk. 2-108); latv. dumbr (i) s pelkės, raistas (F. 2-108)

latv. dumbrs pelkėtasis, klampus (eitschiesend) (Fraenk. 2-108)

sen. vok. argst. umphilo, vok. Tuempel duburas (Fraenk. 2-108)

norv. dump įdubumas; prūsų vietovės: Dom (p) now, Dom (p) nikayru; liet. vietovės: upė Dunblė, ežeras Dunblis, ež. Dumblys.

DURPES

Durpės yra augalinių skaidulų apianglėjusi masė, puzdrų klodas. Anglėjimas vyksta rugščios reakcijos vandenyje pūnant be oro deguonies įtakos durpojų velėnai, kurioje vyrauja kiminiai (sphagnum).

Pagal tą, kur durpynas susidarė ir kokie augalai sudurpėję, durpės įvairuoja: kamanų samaniinės durpės, viržynų šilinės d., viksvinės durpės, lieknų durpės (medžiū, daugiausia juodalksnių puzdrai) ir ežerų durpės (vandens augalai).

Durpynų aukmenija

Dėl rugščios durpynų reakcijos, dėl

nebuvoimo kalkių, ir dėl storoko velėnos

sluoksnio, kuris augalų šaknis izoliuoja nuo mineralinio podirvio, durpynuose auga ypatinga raistinė augmenija, kur vyrauja kiminiai, daug įvairių viržinių augalų, įvairūs uogieniniai, įvairūs viksvų žolės ir kerpės, įvairūs raistiniai surembeje, sukemžėję medžiai ir krūmai.

Durpynams būdingi kiminiai: baltosios samanios sphagnum, kurios užgaudžia visus durpynus ir sudaro svarbiausią durpinių masės dalį; pievinės samanos bryophyta, ant kupstų auga samanios sphagnum fuscum.

Durpynuose auga viržiniai krūmai: balazuvė siauralapė (andromeda polifolia, bereiniai (chamaedaphne calyculata), gailiai, kalvorės (lerum palustrae), šilųjų viržiai (calluna vulgaris); įvairūs uogieniniai: bruknių (vacinium vitis idaea), spalgenų, spanguolių (oxycoceus quatripetalus), vaivory, girtuoklių (vacinium uliginosum), varnaugių (empetrum nigrum) ir tt.; įvairios raistų žolės: kūlynas kupstinis (trichophorum caespitosum), liūnasargė (scheuchzeria palustris), svindra baltoji (rhynchospora alba), saulšarė (drosera), švylys kupstinis (eriphorum vaginatum), viksva svyrūklė (carex limosa), melda kupstinė (scirpus caespitosus), saindra (rhynchospora alba); auga kerpės šiurės (cladonia); auga įvairūs raistų surembeje medžiai: kamšų pušaitės, eglaitės ir tt. (Bus daugiau)

Daktaras

Antanas Montvidas

Dr. Antanas Montvidas gimė 1886. 7. 21 Papilės vls., Šiaulių aps. Mokėsi Liepojaus gimnazijoje 1899-1905, paskui persikėlė tęsti mokslą į Peterburgą, Rusijoje. Kaip Liepojų, taip ir ten, priklausė socialdemokratų rėliui ir bendradarbiavo rusų pažangiojo spaudoj. Už straipsnių, parašytą dienraščiui Novaja Zina, raginančių nuversti caro režimą, buvo areštuotas ir pasodintas į kalėjimą, iš kur už stambų piniginių užstatą, buvo paleistas iki teismo. Teismas turėjo įvykti 1907 m., bet jis, pasivadinęs Antonovu, prieš pat teismą išvyko į Ameriką. Čia įsai langė lietuvių ir rusų kolonijas, ragindamas remti Rusijoje revoliuciją ir kovoti prieš caro despotizmą. Kokių 5 metus redagavo Keleivį, o Laivę apie pusantrų metų, kol ji buvo gynėja mokslo ir literatūros leidinys; kada ji virto srovinė, dr. M. iš jos pasitraukė. Kurį laiką redagavo: Pirmyn, Vaidylą ir Pažangą. Lietuvoje rašinėjo į Vilniaus žinias, Žariją, Lietuvos žinias. Taip pat Amerikos lietuvių spaudoj jo raštų buvo apsciaii.

Jis buvo Vaidylų Brolijos kūrėjas, padėjo įsteigti Amerikos Lietuvių Tarybą ir buvo jos vicepirmininkas. Per eilę metų buvo Amerikos Lietuvių Gydymo pirmininkas ar sekretorius, o per 4 metus buvo visos Amerikos Lietuvių Gydymo Sąjungos pirmininkas, o paskutiniu laiku jos garbės narys. 12 metų buvo SLA Sveikatos Komisijos narys, o nuo 1942 m. SLA Įstatymų Komisijos pirmininkas. 1917 baigė medicinos mokslą Loyolos universitete Čikagoje ir visą laiką vertėsi medicinos gydytoju praktika. 1908 m. parašė komediją Bomba, 1909 Beždžionių prezidentas, Mūsų padėjimas, Papatario žiedas, o 1942 m. Per skylę ir kit. knygeles. Dalyvavo Naujienose satyros ir humoro skyriuje. Vartojo slapyvardžius: A. Baisius, A. Paukštis ir kit. Širdies smūgio iš tiktas, dr. Montvidas mirė rugsėjo 28 d.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing, 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 9-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI į Lietuvą ir kitus kraštus. DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ. EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE 3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021 L. KAVALIAUSKIENS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2608 W. 69th St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2787 2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737 3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią talpų SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą. Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

Mirė Povilas Milleris

Trešadienį, rugs. 28 d., naktį, Austin ligonių priežiūros namuose mirė Amerikos lietuviams plačiai pažįstamas dainininkas ir visuomenės veikėjas Povilas Milleris (Pau Miller). Paskutiniaisiais metais Povilas turėjo cukrinę ligą ir dar gavo lengvą širdies smūgį. Astūnias savaitės pragulėjo Billings ligoninėje, o vėliau dar praleido beveik ištisą mėnesį Austin ligonių priežiūros namuose. Petronėlė Millerienė, Povilo žmona, kiekvieną dieną jį lankydavo. Povilas buvo paraližuotas. Jis galėjo judinti rankas, bet nejudino kojų negalėjo pasiversti. Povilui buvo sunku kalbėti, bet jis vis dėlto galėdavo žodį kitą pasakyti. Jis paspausdavo atvykusiems lankytojams ranką. Padėkodavo už atsilankymą. Buvo vilties, kad jis dar pasitaisys. Atrodė, kad jo kalba darėsi aiškesnė ir ranka stipriau paspausdavo. Bet praėitą pirmadienį jis pradėjo kosėti. Pašūko, kad gavo plaučių uždegimą. Antradienį ligonis buvo silpnėjęs, o trečiadienį jis jau buvo be sąmonės. Gydytojas patarė paminti slauges dienas ir vakaro priežiūrą. Slaugės buvo pasamdytos, bet ligonio jos neišgelbėjo. Iš Rhinelanderio, Wis., atvyko Povilo brolis Dan Milleris. Laidotuvių reikalus tvarko Povilas Ridikas. Jis bus laidojamas Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Pranešimas Nuo spalio 1 dienos 1966 metų J. KARVELIS & Co. World Parcel Service Persikelia į naujas patalpas 2501 W. 71st Street Tel. 471-1424

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

PRANEŠIMAS Nuo spalio 1 dienos 1966 metų J. KARVELIS & Co. World Parcel Service Persikelia į naujas patalpas 2501 W. 71st Street Tel. 471-1424

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2608 W. 69th St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2787 2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737 3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia WAITRESS — BUS BOYS DISH WASHERS All shifts, good pay. Contact Mr. Whitney At VE 5-3355 or BR 3-4626

RESORTS AND VACATIONING Kurortai ir Atostogų Vietos FOR SALE BY OWNER RESORT, drive-in year round, business, on Lake Elisabeth, Twin Lakes, Wis. 65 miles from Chicago. Cottages, boats, bite, tavern, restaurant and liquor store. Only liquor business on lake. Enough business to support 2 families. Shown by appointment only, for further information write to P. O. Box 353, TWIN LAKES, WIS.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos PARDUODAMAS "HARDWARE" biznis, įsteigtas 1920 m., California ir North Ave. Atlieka Remontus. Liga verčia parduoti, nebrangiai su inventorium, įrengimais ir geru vardu, mažiau kaip 1,000, nedidelis įmokėjimas. Skambinti tel. FI 6-7771, BR 8-6753 arba AR 6-7454

RENTING IN GENERAL Nuomos ISNUOMOJAMI 4 šviestas kambariai, 2-as aukštas, karštas vanduo, karšto oro šild., patys turės atsiremontuoti, tik suaugusiems, Brighton Parke, \$55 mėn. Tel. VI 7-6251. MARQUETTE PARKE gražioji vieta išnuomojamas kambarys vyru. \$46 mėnesį. Skambinti 778-7442.

IŠ CHICAGOS Meras Daley pasmerkė sensacijų gaudytojus Tarptautinėje radijo ir televizijos direktorių konferencijoje Chicago meras Daley pasmerkė sensacijų mėgėjus, kurie visokiems triukšmadariams, piktadariams ir neretai pamišėliams duoda daugiau garsinimo negu atsakingiems asmenims tuo pačiu reikalu. Koks sensacijų alkis yra jaučiamas Amerikos spaudoje ir radio-televizijoje, Daley priminė, kad neseniai prie jo gyvenamųjų namų piktetuoti atvyko 18 piktetinkų ir 37 reporteriai! Praeitose vasaros maršų ir demonstracijų metu į Chicago buvo privažiavę korespondentų iš viso pasaulio. "Jie rašė ištisus tomus apie getus (ghetto), lušnykus, nusikaltimus, kriminalistus ir skurdą, bet labai retai atėjo į miesto mero įstaigą pasiteirauti, kas yra daroma problemoms išspręsti. Laikraščiuose dažnai buvo aprašomi ir oro bangomis skelbiami kaip dideli dalykai, kur ką nors padarė maža grupelė, bet liūdniausia, kad didelė reklama suteikiama pykčio ir nepakantos skleidėjams, "kliunkiams" (kooks) ir psichotikams. Dažnai buvo taip, kad saujai protestuotojų atvykdavo rianšių kelti iš anksto pasikvietę reporterius, radio ir TV, kad juos plačiausiai išgarsintų. Kiti triukšmadariai, matydami, kad jų žodžius užrašinėja reporteriai ir filmuoja TV ir jausdami, kad bus parodyti televizijoje, pasidaro ypač "iškalbingi" ir daro neatsakingus bei išpūstus kaltinimus, tuo tarpu kai rimti, atsakingi pareiškimai praleidžiami neatžymėti.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia PRESS OPERATORS IN CORRUGATED INDUSTRY Openings now exist — for experienced press operators on 1st, 2nd and 3rd shifts. GOOD STARTING SALARY WITH FULL COMPANY BENEFITS. This is a dynamic organization with excellent opportunities for advancement. Apply personnel office CONSOLIDATED PACKAGING CORP. 2425 So. Rockwell St.

PERMANENT JOBS IN A NEAR BY SUBURBS EXCELLENT OPENINGS FOR: PUNCH PRESS OPERATORS SHEAR OPERATORS GRINDERS — FITTERS — MACHINISTS HAMMER OPERATORS MILLWRIGHTS — SHIPPERS LIVE IN A PLEASANT COMMUNITY WITH HOUSING AVAILABLE IN THE BEAUTIFUL FOX RIVER VALLEY. Work for a Company over 100 years old that offers steady employment plus many other benefits. Drive out to see us today! Our employment office open daily 8 A. M. to 4 P. M. — Will be open Saturday Oct. 1st from 8 to 4 P. M. Apply in person or call ILLINOIS IRON & BOLT CO. MAIN ST. AT THE RIVER CARPENTERSVILLE, ILL. CHICAGO PHONE NO. 626-3410

MACHINE OPERATORS AND TRINEES ENGINE LATHE AND MILLING MACHINE LARGE WORK SMALL LOTS Permanent Job With Advancement Many Company Benefits Including Profit Sharing APPLY KOMAREK - GREAVES & CO. 2945 N. MOZART STREET Call anytime 588-6860

TRAINIEMS For automatic screw machine operators. Must be mechanically inclined. Must speak English. Excellent company benefits. AUTOMATIC SCREW MACHINE PRODUCTS CO. 3425 W. 31st STREET Tel. 247-6161

REIKALINGI DARBININKAI Siek tiek mokantieji angliskai. 1-mai ir 2-rai paminai. Dalinamės pelnu, veltui maistas, veltui draudimas. Kalėdiniai bonai. F & F LABORATORIES 3501 W. 48th Place

WOMEN WE HAVE OPENINGS AT OUR WAREHOUSE AND GENERAL OFFICES FOR BOTH SKILLED AND UNSKILLED LABORERS. WORK MONDAY THROUGH FRIDAY 8 TO 4:30. GOOD STARTING SALARY, FREE BLUE CROSS AND BLUE SHIELD, FREE LIFE INSURANCE, 20% DISCOUNT AND FREE COFFEE AT LUNCH. PHONE WEEKDAYS MISS MILLER HA 7-3130

REGISTERED NURSES — NEEDED AT ONCE! Starting salaries \$550—\$675 per month; 2, 3 and 4 weeks paid vacation, medical and surgical insurance, plus many other benefits. WRITE OR CALL DIRECTOR OF PERSONNEL, ST. JOHN'S HOSPITAL 333 N. F STREET OXNARD, CALIFORNIA

GRADUATE NURSES STARTING SALARY \$502.67 PER MONTH 5% differential for 3 to 11 shift; 10% differential for 11 to 7 shift. Opportunities for promotion. Excellent fringe benefits. Write Helen M. Greanya, R. N., Director of Nursing FLINT GENERAL HOSPITAL 765 EAST HAMILTON FLINT, MICHIGAN

WOMEN TAPER OPERATORS Some experience. Full time, some overtime. Steady work. Phone 445-8570

GENERAL OFFICE Experienced or will consider beginner. Typing required. 5 day week. Excellent opportunity. GLYNN - JOHNSON CORP. 4422 No. RAVENSWOOD UP 8-5500

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia PRESS OPERATORS IN CORRUGATED INDUSTRY Openings now exist — for experienced press operators on 1st, 2nd and 3rd shifts. GOOD STARTING SALARY WITH FULL COMPANY BENEFITS. This is a dynamic organization with excellent opportunities for advancement. Apply personnel office CONSOLIDATED PACKAGING CORP. 2425 So. Rockwell St.

PERMANENT JOBS IN A NEAR BY SUBURBS EXCELLENT OPENINGS FOR: PUNCH PRESS OPERATORS SHEAR OPERATORS GRINDERS — FITTERS — MACHINISTS HAMMER OPERATORS MILLWRIGHTS — SHIPPERS LIVE IN A PLEASANT COMMUNITY WITH HOUSING AVAILABLE IN THE BEAUTIFUL FOX RIVER VALLEY. Work for a Company over 100 years old that offers steady employment plus many other benefits. Drive out to see us today! Our employment office open daily 8 A. M. to 4 P. M. — Will be open Saturday Oct. 1st from 8 to 4 P. M. Apply in person or call ILLINOIS IRON & BOLT CO. MAIN ST. AT THE RIVER CARPENTERSVILLE, ILL. CHICAGO PHONE NO. 626-3410

MACHINE OPERATORS AND TRINEES ENGINE LATHE AND MILLING MACHINE LARGE WORK SMALL LOTS Permanent Job With Advancement Many Company Benefits Including Profit Sharing APPLY KOMAREK - GREAVES & CO. 2945 N. MOZART STREET Call anytime 588-6860

TRAINIEMS For automatic screw machine operators. Must be mechanically inclined. Must speak English. Excellent company benefits. AUTOMATIC SCREW MACHINE PRODUCTS CO. 3425 W. 31st STREET Tel. 247-6161

REIKALINGI DARBININKAI Siek tiek mokantieji angliskai. 1-mai ir 2-rai paminai. Dalinamės pelnu, veltui maistas, veltui draudimas. Kalėdiniai bonai. F & F LABORATORIES 3501 W. 48th Place

WOMEN WE HAVE OPENINGS AT OUR WAREHOUSE AND GENERAL OFFICES FOR BOTH SKILLED AND UNSKILLED LABORERS. WORK MONDAY THROUGH FRIDAY 8 TO 4:30. GOOD STARTING SALARY, FREE BLUE CROSS AND BLUE SHIELD, FREE LIFE INSURANCE, 20% DISCOUNT AND FREE COFFEE AT LUNCH. PHONE WEEKDAYS MISS MILLER HA 7-3130

REGISTERED NURSES — NEEDED AT ONCE! Starting salaries \$550—\$675 per month; 2, 3 and 4 weeks paid vacation, medical and surgical insurance, plus many other benefits. WRITE OR CALL DIRECTOR OF PERSONNEL, ST. JOHN'S HOSPITAL 333 N. F STREET OXNARD, CALIFORNIA

GRADUATE NURSES STARTING SALARY \$502.67 PER MONTH 5% differential for 3 to 11 shift; 10% differential for 11 to 7 shift. Opportunities for promotion. Excellent fringe benefits. Write Helen M. Greanya, R. N., Director of Nursing FLINT GENERAL HOSPITAL 765 EAST HAMILTON FLINT, MICHIGAN

WOMEN TAPER OPERATORS Some experience. Full time, some overtime. Steady work. Phone 445-8570

GENERAL OFFICE Experienced or will consider beginner. Typing required. 5 day week. Excellent opportunity. GLYNN - JOHNSON CORP. 4422 No. RAVENSWOOD UP 8-5500

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

REAL ESTATE REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimai PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAJIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMAI — NOTARIATAS — VERTIMAI DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI BELL — REALTY J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX Čia gaunama soc. draudimo knygelė lietuvių k. Kaina \$1.00. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PIRKEJAMS VISADA TURIME GERŲ NAMŲ VALDIS REAL ESTATE 2458 W. 69th Street Tel.: RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apirauką, veikia notariatas. NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET Prospect 8-5454

MURINIS, 4 butai: 6, 2x3 ir 4 kamb., centr. šild., 2 auto garažas, 33 pėdų sklypas, didelis, tvirtas namas. 2x4 MURINIS, gazo pečiai šildomas, 2 auto garažas, \$17,000. MEDINIS 4 ir 5, gazo peč. šild., švarus, nebrangus. MURINIS bungalow 6 kamb., centr. šild., 2 auto garažas. SIMAITIS REALTY & INCOME TAX SERVICE 2737 WEST 43rd STREET CL 4-2390

SAVININKAS PARDUODA MURINI: taverna ir 2 kamb. pirmame ir 6 kamb. antrame, gazo šild., pilnas rūsys, garažas. Marquette Parke. Tel. 737-4087

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.

REMODELING CONTRACTOR Taisau senus stogus ir uždėdu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581. PLUS SVELNYCA 3237 So. LITUANIA AVE.